

Vrchní soud v Praze

prostřednictvím
Městského soudu v Praze

do datové schránky

Váš dopis zn. ze dne

Naše značka 25.10.2012
RP 33/2012 Praha

Odvolání proti usnesení o nařízení předběžného opatření

Česká pirátská strana, zkratka Piráti, sídlem Praha 4, U Botiče 1390/3, IČO 71339698, datová schránka b2i4r6j, za kterou jedná jménem republikového předsednictva předseda PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D., narozen 20. 3. 1980, U Botiče 1390/3, 140 00 Praha,

podává odvolání podle § 201 OSŘ v plném rozsahu

proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2012, č. j. 2Nc 1111/2012-13, o nařízení předběžného opatření, kterým jí byla na návrh LEGO Juris A/S, Koldingvej 2, Billund DK-7190, Dánsko, zastoupené JUDr. Karlem Čermákem jr., Ph. D., LL.M., advokátem se sídlem Elišky Peškové 15, Praha 5, uložena povinnost zdržet se uveřejňování volebního spotu České pirátské strany pro krajské volby v roce 2012.

Odůvodnění:

Skutkový stav

1. Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol. nás dopisem ze dne 29. 8. 2012 vyzvala k ukončení údajného porušování práv z duševního vlastnictví společnosti LEGO Juris A/S. V této výzvě žalobkyně uvedla, že jsou zpřístupňováním našeho volebního spotu pro krajské volby v roce 2012 údajně porušována jednak práva z ochranných známek Společenství č. 50450 a č. 50518, jednak autorská práva k vnějšímu tvaru a podobě figurek LEGO.
2. V závěru výzvy advokátní kancelář uvedla, že je připravena zvážit další právní kroky v případě, že Česká pirátská strana nevyhoví požadavku na odstranění volebního spotu a nezdrží se dalšího porušování práv z duševního vlastnictví.

3. Na tuto výzvu reagovali Piráti sdělením, že volební spot neodstraní, neboť nárok žalované se neopírá o platnou právní úpravu. Svůj právní názor uvedli v tiskové zprávě [Použití lego panáčka ve volebním spotu je v pořádku](#), na kterou se v plném rozsahu odkazují.¹ Právní rozbor výzvy žalobkyně je připojen jako příloha č. 1. Vzhledem k tomu, že žalobkyně vyzvala k ukončení porušení práv duševního vlastnictví a žalovaná dospěla na základě právního rozboru k závěru, že k namítanému porušení autorského práva a práva ochranné známky nedošlo, odmítli jsme volební spot odstranit.

Projednávání věci soudem prvního stupně

4. Následně žalobkyně podala dne 5. 10. 2012 návrh na nařízení předběžného opatření, kterým se domáhala, aby Městský soud v Praze Pirátům zakázal uveřejňovat jejich volební spot pro krajské volby v roce 2012. Návrh na nařízení předběžného opatření odůvodnila žalobkyně porušením ochranné známky, nekalou soutěží ve smyslu § 47 písm. b) a § 48 ObchZ a zásahem do dobré pověsti právnické osoby podle § 19b ObčZ.
5. Městský soud v Praze usnesením č. j. 2Nc 1111/2012-13 stanovil Pirátům povinnost zdržet se uveřejňování prostřednictvím sítě Internet audiovizuální upoutávky (spotu) obsahující figurky tam vyobrazených tvarů.
6. Městský soud v Praze usnesení odůvodnil, že „navození propojení odpůrce s navrhovatelem je způsobilé ohrozit dobrou pověst navrhovatele, který si zakládá na tom, že je výrobcem hraček a ve svém interním kodexu chování si zakotvil zásadu, že jeho činnost nebude spojována se světem politiky a politických stran. Soud v rámci předběžného posouzení pro potřeby předběžného opatření nedospěl k závěru, že je mezi účastníky soutěžní vztah a že odpůrce svým jednáním zasáhl do známkových práv navrhovatele.“ Ze všech namítaných porušení soud (plně v souladu s vyjádřením Pirátů) dospěl pouze k závěru o zásahu do dobrého jména právnické osoby, proto se odvolání dále zabývá výlučně právě tímto namítaným důvodem.² Toto právo je vymezeno v právním řádu České republiky v čl. 10 odst. 1 Listiny a § 19b odst. 3 ObčZ.
7. V návaznosti na rozhodnutí Městského soudu v Praze o nařízení předběžného opatření republikové předsednictvo Pirátů usnesením nařídilo³ dne 13. 10. 2012 usnesením RP 30/2012 volební spot pro krajské volby v roce 2012

1 http://www.pirati.cz/tiskove-zpravy/pouzit_lego_panacka_ve_volebnim_spotu_je_v_poradku

2 Na tom nemění nic ani skutečnost, že žalobce se nesprávně odvolává na to, že „jeho ochranné známky se těší v České republice dobré pověsti ve smyslu článku 9 nařízení Rady (ES) č. 207/2009 o ochranné známce Společenství“, nicméně daný článek hovoří o dobrém jménu ochranné známky v obchodním styku, nikoliv o dobré pověsti právnické osoby.

3 Usnesení republikového předsednictva ze dne 13. 10. 2012 http://www.pirati.cz/rp/rp_30_2012

znepřístupnit. Piráti volební spot pro krajské volby v roce 2012 uveřejněný na serveru youtube.com znepřístupnili dne 16. 10. 2012, kdy měl 11195 shlédnutí.

Procesní námitky

8. Předně je třeba uvést, že plná moc společnosti LEGO Juris A/S ze dne 1. 10. 2008, jejíž opis byl Pirátům doručen, opravňuje JUDr. Karla Čermáka jr., Ph.D., LL.M., k zastupování „ve věci patentů, ochranných známek, průmyslových a užitných vzorů v České republice, zejména v souvislosti s žádostí o přijetí opatření celních orgánů na ochranu práv k duševnímu vlastnictví.“ Tato plná moc se nevztahuje na zastupování ve věcech ochrany dobré pověsti právnické osoby podle § 19b ObčZ, který je jediným důvodem, pro který bylo předběžné opatření nařízeno. Ochrana dobré pověsti právnické osoby podle totíž nespadá do práv, ve kterých lze uplatňovat opatření proti porušování duševního vlastnictví příslušného nařízení⁴. Také vzhledem k systematické věcné příslušnosti § 9 OSŘ, který vyčleňuje ochranu dobré pověsti právnické osoby v § 9 odst. 3 písm. m) a průmyslová práva v § 9 odst. 3 písm. o), a k rozhodnutí⁵ velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu je potřeba považovat ochranu dobré pověsti právnické osoby a průmyslová práva (patenty, ochranné známky a užitné vzory) za různé úseky právních odvětví, které nelze vzájemně zaměňovat.
9. Podle § 28 odst. 1 OSŘ zástupci, jež si účastník zvolil, udělí písemně plnou moc. V daném případě šlo o plnou moc omezenou jen na úkony v určitých věcech. Podle § 28a odst. 2 OSŘ plná moc pro určité úkony opravňuje k zastupování jen při těch úkonech, které byly v plné moci výslovně uvedeny. Oprávnění k zastupování s omezeným rozsahem tedy nelze bez dalšího rozšířit na jiné úkony, než pro které bylo stanoveno. Podle § 32 odst. 1 OSŘ každý, kdo v řízení vystupuje jako zástupce účastníka musí své oprávnění doložit již při prvním úkonu, který ve věci učinil. Advokát JUDr. Karel Čermák jr., Ph.D., LL.M., zatím podle našich informací nebyl zmocněn ve věci ochrany dobré pověsti zástupcem společnosti LEGO Juris A/S.
10. Podle názoru Pirátů je podstatné, zda zastupovaný vůbec ví, že se advokátní kancelář na základě jím udělené moci nesoudí s pašeráky hraček kvůli neoprávněnému užití ochranných známek, ale s politickou stranou kvůli

4 Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo.

5 Rozhodnutí velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 2010, 31 Cdo 1385/2008.

údajnému zásahu do dobrého jména. Pokud zástupce dosud nepředložil plnou moc vztahující se na spory ohledně zásahu do dobrého jména právnické osoby, měl by ho odvolací soud vyzvat k jejímu předložení, neboť jde o nedostatek řízení, který lze odstranit.⁶

Odvolací důvody

Podmínky uložení předběžného opatření

11. Podle § 75c odst. 1 písm. a) OSŘ nařídí předseda senátu usnesením předběžné opatření, jestliže

- i) je prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, a
- ii) jestliže budou aspoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.

Podle § 76 odst. 1 písm. f) OSŘ může být účastníku předběžným opatřením uložena povinnost něčeho se zdržet nebo něco vykonat.

12. Povinnost uložená předběžným opatřením před zahájením řízení ve věci samé musí být založena na osvědčení hmotněprávního vztahu mezi účastníky řízení. Předběžným opatřením nelze tedy nikoho nutit k takovému plnění, které neodpovídá hmotněprávnímu vztahu mezi účastníky podle obecně závazného právního předpisu nebo smlouvy.⁷

13. V daném případě je uvedeným hmotněprávním vztahem povinnost všech osob zdržet se zásahů do dobré pověsti žalované podle § 19b ObčZ a rozhodující je zejména existence zásahu do dobré pověsti, o jehož neoprávněnosti teprve může být vedeno řízení ve věci samé.

14. Vedle toho z § 75c odst. 1 písm. a) OSŘ vyplývá, že povinnost lze uložit pouze přiměřeně rozsahu, ve kterém je prokázána potřeba zatímně upravit poměry účastníků. Jednou z rozhodujících skutečností pro uložení povinnosti předběžným opatřením je přiměřenost ukládané povinnosti účelu, kterým je zatímní úprava vztahů.

15. Ustanovení § 76 odst. 1 písm. f) OSŘ nestanoví žádné meze, a proto je potřeba ho v souladu s čl. 4 odst. 1 Listiny vykládat restriktivně a s ohledem na zachování základních práv a svobod. Odpovídající úpravu platnou pro

⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6. 11. 2009, sp. zn. 23 Cdo 3294/2009.

⁷ Usnesení Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci – ze dne 31.1.2005, sp. zn. 29Co 52/2005

předběžná opatření obsahuje i občanský soudní řád: Povinnost uložená předběžným opatřením by v souladu s § 2 OSŘ neměla zneužívána na úkor osob, kterým svědčí práva a právem chráněné zájmy.

16. Česká pirátská strana je přesvědčena, že usnesením o nařízení předběžného opatření žalobce dosáhl odstranění volebního spotu (tedy dočasného naplnění petitu ve věci samé), aniž by
- i) osvědčil zásah své dobré pověsti a
 - ii) prokázal potřebnost uložení této povinnosti pro zatímní úpravu vztahů s Českou pirátskou stranou.

Referenční kritéria pro hodnocení zásahu do dobré pověsti

17. Nejvyšší soud ve své judikatuře⁸ uvedl: „Právo a svoboda jsou obsahově omezeny právy jiných, ať již tato práva plynou jako ústavně zaručená z ústavního pořádku republiky či z jiných zábran daných zákonem chránících celospolečenské zájmy či hodnoty. [...] Právo podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) je zásadně rovno základnímu právu podle čl. 10 Listiny, přičemž je třeba dbát na to, aby s přihlédnutím k okolnostem každého případu jednomu z těchto práv nebyla bezdůvodně dána přednost před právem druhým. V konkrétním případě je proto vždy nezbytné zkoumat míru (intenzitu) tvrzeného porušení práva na dobrou pověst právnické osoby, a to právě v kontextu se svobodou projevu a se zřetelem na požadavek proporcionality uplatňování těchto práv (a jejich ochrany). Zároveň je nutné, aby příslušný zásah bezprostředně souvisel s porušením chráněného základního práva, tj. aby zde existovala příčinná souvislost mezi nimi.
18. Podle našeho názoru a podle obsahu rozhodnutí nebyl osvědčen zásah do dobré pověsti právnické osoby, tím spíše zásah intenzivnější, než by vznikl České pirátské straně do práva na svobodné šíření informací podle čl. 17 Listiny, jak je dále podrobně vyloženo.
19. Je tudíž třeba si položit otázku, zda jsou splněny podmínky omezení práva na informace, zda tedy jsou dány nezbytné důvody podle čl. 17 odst. 4 pro ochranu práv jiných osob, v tomto případě práva na zachování dobré pověsti podle čl. 10 odst. 1 Listiny. Při použití ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být podle čl. 4 odst. 4 Listiny šetřeny jejich podstaty a smyslu, jejich omezení nelze zneužívat pro jiné účely, než pro které byly stanoveny.

⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 06.09.2011, sp. zn. 30 Cdo 149/2010.

Smysl práva na ochranu dobré pověsti

20. Smyslem práva na dobrou pověst nemůže být možnost společnosti zakázat svým uživatelům používat její výrobky, například je ztvárňovat ve svých uměleckých dílech, pokud dodržují autorská práva, průmyslová práva a jiná práva. Právo na dobrou pověst právnické osoby jako výrobce zkrátka nezahrnuje možnost vyloučit použití výrobku občany, kteří jsou v nepříznivé životní situaci. Z hlediska základního práva na svobodné šíření informací je zcela nepřiměřené, aby o „přijatelnosti“ každého použití rozhodovalo marketingové oddělení výrobce. Že nejde jen o akademický problém ukazují dva případy:

- i) Společnost Lacoste se domáhala na švédské policii, aby zabránila Andersi Breivikovi, který byl obviněn z masové vraždy, nosit červenou mikinu značky Lacoste a jiné její výrobky, které byly zachyceny ve vysílání, neboť by tím utrpěla její dobrá pověst, zejména její značka (brand).⁹ Jak uvádí zpravodajský server Česká pozice, když se „tedy v Paříži odhodlali lidé od Lacoste požádat norskou policii, zda by Breivika nepřevlékla, musela je k tomu vést domněnka zcela arogantní – ostatně s nepříjemnou arogancí je značka spojována mnohem častěji, než s masovými vrahy. Totiž že jsou oprávněni nám mluvit nejen do toho, kdy a jak si máme výrobky jejich značky oblékat, ale také, kdy je máme sundat.“¹⁰
- ii) Společnost LEGO, která v této věci vystupuje jako žalobce, v roce 1996 požadovala na polském umělci jménem Zbigniew Libera, aby znepřístupnil svoje autorské dílo, které vzniklo úpravou stavebnice LEGO do podoby koncentračního tábora (protože umělec dostal kostičky a panáčky původně od LEGO jako dar, bylo na stavebnici dokonce uvedeno, že ho LEGO sponzoruje). Na žádost o odstranění díla reagoval umělec slovy: „Zase tady máme cenzuru, toto dílo jsem vytvořil pro vyvolání diskuse, nikoliv pro její potlačování.“ V uvedeném případě společnost LEGO doložila zásah do dobré pověsti aspoň tvrzením, že stavebnice je tak realistická, že Švédská Židovská obec hrozila bojkotem výrobků společnosti LEGO, neboť se její členové domnívali, že jde o její autentický výrobek. V případě současné žaloby však žalobkyně svoje tvrzení o zásahu do dobré pověsti nedoložila nijak.¹¹ Žalobce si emotivně stěžuje, že „spojujeme žalobcem vyráběné hračky s politickou soutěží, ba činíme z ní přímo nástroje této soutěže,“ když byl již dříve v jiném případě nucen snášet, že hračky byly v rámci občanského života oprávněně užity ve spojení s koncentračním táborem,

9 <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-14853021>

10 <http://www.ceskapozice.cz/magazin/moda-luxus/lacoste-versus-breivik-falesne-slzy-modni-znacky>

11 <http://latimesblogs.latimes.com/culturemonster/2012/01/lego-concentration-camp-warsaw-museum.html>

ba byly přímo stylizovány do podoby nacistických dozorců ve vyhlazovacích táborech.

V obou případech byly obchodní společnosti pod tlakem veřejnosti od svých požadavků donuceny ustoupit a k soudnímu sporu tak vůbec nedošlo. Z uvedených případů je zjevné, že právo přikazovat občanům, kteří jsou majiteli výrobků a umělci, jakým způsobem mohou se svými výrobky nakládat, jako součást práva na ochranu dobré pověsti právnické osoby neexistuje, neboť taková ochrana práv je řešena jinými právními instituty (právo autorské, průmyslové, známkové nebo nekalé soutěže), jak bude dále vyloženo. To v plné míře dopadá i na politické strany, které jsou politickými sdruženími občanů.

Hodnocení otázky zásahu do dobré pověsti

21. „Zásahem do dobré pověsti právnické osoby rozumíme jednání, jež směřuje ke změně stávající úrovně dobré pověsti právnické osoby. Pokud dojde zásahem ke zhoršení úrovně dobré pověsti a nejsou dány okolnosti vylučující protiprávnost zásahu, jedná se o neoprávněný zásah do dobré pověsti právnické osoby.“¹² Je přitom nutno přiměřeně použít zákonné licence pro ochranu osobnosti fyzické osoby uvedené v § 12. Není stíhán každý zásah do dobré pověsti, nýbrž pouze neoprávněný zásah.
22. Žalobce uvedl, že „Česká pirátská strana tím, že použila vnější podobu postaviček LEGO a výše uvedené ochranné známky žalobce, zasáhla významným způsobem do dobré pověsti žalobce jako právnické osoby, neboť spojuje žalobcem vyráběné hračky s politickou soutěží a činí z nich přímo nástroje této soutěže a to bez souhlasu žalobce.“ Máme za to, že použití některého výrobku, tím spíše výrobku generického, jak bude uvedeno dále, v občanském sektoru není samo o sobě zásahem do dobré pověsti. Za podstatnou považují Piráti zejména námitku, že údaj o „významném zásahu do dobré pověsti“ nebyl žalobcem nijak osvědčen, pouze byl konstatován, což je podle judikatury Ústavního soudu nedostatečné.
23. Podle usnesení Městského soudu v Praze spočívá zásah do dobré pověsti v tom, že zpřístupňování volebního spotu pro krajské volby v roce 2012 je způsobilé ohrozit dobrou pověst navrhovatele, který si zakládá na tom, že je výrobcem hraček a ve svém interním kodexu chování si zakotvil zásadu, že jeho činnost nebude spojována se světem politiky a politických stran. Tento závěr o zásahu do dobré pověsti uvedeným způsobem je zpochybněn z následujících důvodů:

12 http://is.muni.cz/th/170711/pravf_m/PRAVNI_PROSTREDKY.txt

- i) Žalobce v předchozích případech ukázal, že se necítí býti dotčen zveřejňováním volebního spotu na své dobré pověsti. Jednak je to patrné z toho, že žalobce vystupuje selektivně, požaduje odstranění pouze jediného videa, ačkoliv Česká pirátská strana stejný způsob grafické prezentace použila ve volebním spotu *Pošlete je ke dnu!* z 9. září, který má v současné době 15 000 shlédnutí, tedy násobně více než volební spot pro krajské volby v roce 2012 měl v době podání žádosti o předběžné opatření ohledně volbního spotu pro krajské volby v roce 2012.¹³ Jednak je to patrné z jednání společnosti LEGO umělcem Zbigniew Libera, který své dílo vytvořil užitím výrobků společnosti LEGO a spojil je s daleko horším fenoménem než jsou politické strany, a to holocaustem. V neposlední řadě je to patrné z dopisu společnosti LEGO, kterým Českou pirátskou stranu dne 29. 9. 2012 vyzvala k odstranění spotu: Společnost si stěžuje na porušování autorského práva, na porušení ochranných známek, odvolává se na zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví, ale ani namátkou nezmiňuje, že by mohlo dojít k porušení jejího dobré pověsti.
- ii) Také v návrhu na nařízení předběžného opatření vystupuje žalobce nekonzistentně se svou tezí, že byla narušena jeho dobrá pověst použitím figurky, která se podobá jeho výrobkům, v politickém spotu Pirátů. Sám totiž tvrdí, že je v soutěžním vztahu s Pirátskou stranou, tedy politickou stranou („Ve vztahu soutěže se nenacházejí jen přímí soutěžitelé, ale vůbec všechny subjekty, které působí v podobných oborech“). Těžko tedy může zároveň konzistentně tvrdit, že se distancuje od politiky, když by s ní měl být v soutěžním poměru (ve skutečnosti je argumentace soutěžním vztahem mezi Piráty a LEGO účelově vykládána nepřijatelně extenzivně, aby umožnila aplikovat ustanovení obchodního zákoníku o nekalé soutěži). Tím spíše žalobce prokázal, že chce ovlivňovat politiku, když se domáhal toho, aby soud několik dnů před začátkem krajských voleb *předběžně* Pirátům zakázal sdělovat veřejnosti volební spot pro tyto volby. Takové chování bylo za uvedených okolností nejen zásahem do politické soutěže, ale zásahem zvláště významným.
- iii) Tvrzení žalobce, které soud prvního stupně bez dalšího nekriticky převzal, že „široká veřejnost může nabýt dojmu, že LEGO Piráty ztotožňuje nebo zastává jejich politické názory,“ je logicky neudržitelné. Z veřejně dostupných výpisů lze najít pouze zprávy jednoho typu, a to pouze zprávy o tom, že LEGO požaduje po Pirátské straně odstranění spotu. V takovém případě je absurdní, aby divák získal dojem, že LEGO Piráty sponzoruje nebo zastává jejich politické názory, když jim vyhrožuje soudním sporem.¹⁴ Navíc byla taková interpretace popřena ze strany Pirátů vydáním tiskové

13 <http://www.youtube.com/watch?v=5oSAUSSua3o>

14 <http://www.evropsky-rozhled.eu/pirati-pouzit-lego-panacka-ve-volebnim-spotu-je-v-poradku/>

zprávy, ze které je evidentní, že žádný vztah sponzoringu nebo programového . Přitom v samotném videu byl odkaz na webovou stránku www.pirati.cz, kde jsou přímo na titulní stránce všichni sponzoři zveřejňováni. Pirátská strana si přitom zakládá na tom, že od svého vzniku všechny svoje sponzory aktivně zveřejňuje na Internetu včetně výše jejich darů.¹⁵

Nedostatek odůvodnění opírající se o důkazy

24. Charakteristické pro tvrzení žalobce i soudu o zásahu do dobré pověsti je, že nejsou nijak odůvodněna předloženými důkazy, a to přesto, že takový nedostatek v odůvodnění je považován ustálenou judikaturou Ústavního soudu za důvod nepřezkoumatelnosti a zásah do práva na spravedlivý proces, který v případě předběžného opatření zpravidla ani žalovaného nevyslechne. Ústavní soud konstatoval¹⁶: „Absence povinnosti odůvodnit usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu na vydání předběžného opatření, nepochybně zasahuje do práva na spravedlivý proces pro povinného z tohoto předběžného opatření. Ten se totiž z písemného vyhotovení usnesení nedozví více, než že soud má tvrzené skutečnosti za osvědčené. V takové situaci je pro povinného velmi obtížné jednak pochopit, proč soud předběžné opatření vydal, a dále i podat řádně odůvodněné odvolání, když z usnesení není zřejmé, jaká tvrzení má soud za osvědčena, čím jsou tato tvrzení osvědčena a proč považuje soud takové osvědčení za dostatečné,“ čímž byl překonán předchozí nálezh velkého senátu Občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu, které zjevně nebyl ústavně konformní.

25. V uvedeném případě žalovaný sice doložil, že je majitelem ochranných známek a že má právní subjektivitu, ale nijak neosvědčil, že by zveřejněním volebního spotu byla porušeno jeho právo na ochranu před neoprávněnými zásahy do dobré pověsti. Městský soud v Praze v rozhodnutí uvedl: „Navození propojení odpůrce s navrhovatelem je způsobilé ohrozit dobrou pověst navrhovatele, který si zakládá na tom, že je výrobcem hraček a ve svém interním kodexu chování si zakotvil zásadu, že jeho činnost nebude spojována se světem politiky a politických stran.“ K uvedenému tvrzení, které vzal soud za stěžejní důvod nařízení předběžného opatření, žalobce žádné důkaz nepřikládá, ani hypotetický závěr o tom, že mu škodí jakékoliv spojení s politikou nijak neosvědčuje. Osvědčuje pouze, že jeho zaměstnanci nemají právo takovým způsobem vystupovat (interní kodex). Interní kodex však nelze přímo aplikovat na externí subjekty, jak z jeho názvu plyne. Z těchto důvodů a z důvodu, že je formulováno povšechně a vůči předloženým důkazům

15 http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/politika/pirati-zverejnili-sponzory-stran-urad-setri-poruseni-zakona_194436.html

16 III.ÚS346/09

hromadně, je nepřezkoumatelné tvrzení soudu, že „na základě tvrzení navrhovatele a stavu osvědčeného předloženými důkazními prostředky dospěl k tomu závěru, že byla v míře postačující pro vydání předběžného opatření osvědčena možnost posouzení jednání odpůrce v řízení ve věci samé jako jednání zasahující do dobré pověsti právnické osoby.“

26. Naopak z vyjádření soudu je zjevné, že hrozící nebezpečí pro dobrou pověst společnosti nevzal jako skutečnost, kterou je povinen žalobce osvědčit, ale jako předpoklad. Důkazy o zásahu do dobré pověsti a jejich právní hodnocení jsou v úvaze soudu nahrazeny apriorním předpokladem, že „Vzhledem k všeobecné známosti figurek LEGO a jejich užití odpůrcem lze důvodně předpokládat, že široká veřejnost může nabýt dojmu, že odpůrce je navrhovatelem sponzorován, popřípadě že se navrhovatel ztotožňuje s politickými názory odpůrce apod.“ Jak však bylo uvedeno výše, v daném kontextu žádná taková okolnost nepřipadala.
27. Nelze než shrnout, že v případě tvrzení o zásahu do dobré pověsti žalobce jde o účelovou argumentaci, která se neopírá o žádné podklady zásah do dobré pověsti nebo jeho ohrožení prokazující. Není tedy osvědčen zásah do dobré pověsti ve smyslu podmínek podle § 75c OSŘ. Tím spíše není potřeba zatímne upravit vztahy mezi LEGO a Piráty, nebo tak učinit dokonce tím, že se Pirátům bez dalšího zakáže uveřejňovat jejich spot, neboť mohl ohrozit dobrou pověst žalobce. Za uvedených okolností se tak však nestalo, a není tedy ani potřeba nějak upravovat vztah mezi Piráty a LEGO, zejména ne způsobem, který předjímá rozhodnutí ve věci samé.
28. Ve skutečnosti lze chování společnosti LEGO charakterizovat tak, že vykládá extenzivně svoje právo na ochranu dobré pověsti, za účelem kontroly svojí značky při použití jejích výrobků nebo výrobků jim podobných v občanském životě. Podobně by se mohla společnost „Apple“ domáhat toho, aby lidé nemohli natáčet filmy, které by jí používáním tohoto slova dotýkaly. Pro Piráty je nepřijatelné, aby se hodnoty politické a občanské společnosti takto bezduše podřizovaly obchodním zájmům výrobců, aby se občanský život redukoval na konzumní vztah. Společnost LEGO se snaží vyhnout tomu, aby jeho jméno bylo vůbec spojováno nebo diskutováno ve spojení s tématem nebo subjektem, který může být kontroverzní. Takový postup je z hlediska obchodní strategie marketingového oddělení výrobce hraček pochopitelný, ale rozhodně ho nelze aprobovat jako přijatelné omezení z hlediska svobody projevu podle čl. 17 odst. 4 Listiny.

Nepřiměřenost hodnocení soudem v případě předběžného opatření

29. Česká pirátská strana je přesvědčena, že s přihlédnutím k principu proporcionality nelze ani abstraktně dovodit možnost neoprávněného zásahu do dobré pověsti právnické osoby naší politickou stranou.

30. Pokud by společnost LEGO trvala na tom, aby bylo u daného spotu.

31. Jednání společnosti LEGO je zjevně nepřiměřené, pokud měla obavu, že spot vyvolává záměnu se společností LEGO, mohla nás požádat o doplnění této doprovodné informace, což neučinila. Namísto toho nás neoprávněně vyzvala k odstranění spotu z důvodu porušení práv duševního vlastnictví. Naopak z našeho jednání vyplývá, že jsme udělali maximum pro omezení možnosti vyvolání dojmů, že nás LEGO sponzoruje: Všechny sponzory jsme zveřejnili a od společnosti jsme se distancovali.

32. Nepřiměřenost rozhodnutí o nařízení předběžného opatření spočívá vedle výše uvedených důvodů také v tom,

- i) že volební spot měl být odstraněn v období bezprostředně před volbami bez možnosti odvolání s odkladným účinkem nebo jiným účinným prostředkem právní ochrany,
- ii) nebylo jeho právní hodnocení pro účely nařízení předběžného opatření postaveno na jisto, spíše bylo projevem snahy žalobce využít o využití práva šikanózním způsobem,
- iii) byla zjevná okolnost, že hrozí zásah do práva na svobodné šíření informací, které je základním politickým právem, jehož jsou politické strany přirozeným zosobněním,
- iv) soud nařídil České pirátské předběžným opatřením úkon (odstranění spotu), který byl v příkrém rozporu s jejím posláním, kterým je na prvním místě prosazování základního lidského práva člověka na svobodné šíření přijaté informace.¹⁷

což soud v řízení vůbec nevzal v úvahu.

33. Podmínku přiměřenosti a vážení zájmů formuloval Ústavní soud: „V konkrétním případě je proto vždy nezbytné zkoumat míru (intenzitu) tvrzeného porušení základního práva na ochranu osobnosti (osobní cti a dobré pověsti), a to právě v kontextu se svobodou projevu a s právem na

¹⁷ <http://www.pirati.cz/rules/st>

informace a se zřetelem na požadavek proporcionality uplatňování těchto práv.¹⁸ Pro soud přitom nepředstavovalo žádnou nepřiměřenou zátěž, aby předeslanou úvahu provedl a zhodnotil míru ochrany jednotlivých základních práv v konkrétním případě. V takovém případě by nepochybně dospěl k závěru, že nařízení odstranění volebního spotu bylo nepřiměřené, případně stejného účinku mohlo být dosaženo například uvedením „disclaimeru“ bez zásahu do politického práva žalované.

34. Z výše uvedených důvodů podle názoru České pirátské strany volební spot pro krajské volby v roce 2012 nezasahuje do dobré pověsti společnosti LEGO Juris A/S a vydání předběžného opatření je zjevně nepřiměřené. Proto navrhuje zrušení předběžného opatření.

Šlo o oprávněné užití nového autorského díla, jemuž nebránily žádné zákony.

35. Panáčci LEGO, kteří jsou použiti ve volebním klipu nejsou totožní s panáčky LEGO (například mají jinak udělané ruce, mají hladší nohy, nejsou dutí) a jak je vyobrazeno v příloze 2, vyrábějí v mezích rozlišovací schopnosti podobné figurky i jiné společnosti (Mega bloks), přičemž tato výroba v zahraničních sporech obstála jako oprávněná. Nepovažujeme proto za správné, aby na jejich užití měla žalovaná monopol. Pokud dospěly soudy doposud k tomu, že žalovaná nemůže uplatňovat obchodní známku v případě, kdy jde o patentovou ochranu, v právě řešeném případě by soudy měly dospět k tomu, že žalovaná nemůže uplatňovat ochranu dobré pověsti právnické osoby, když jde o ochranu autorského práva.¹⁹
36. Pravým obsahem žaloby společnosti LEGO je, že si nárokuje autorská práva i v případě, kde zákon stanoví zákonnou licenci (viz příloha 2). Pokud by soud schválil postup společnosti LEGO, znamenalo by to v některých případech fakticky věčné trvání majetkových práv autorských, neboť ani po jejich uplynutí jejich doby trvání by nebylo možné figurky použít ve vlastní tvorbě. Každé použití by bylo vykládáno jako zásah do dobré pověsti právnické osoby, ať už by šlo o použití Mickey Mouse nebo šmoulů.
37. Volební spot byl primárně vytvořen jako umělecké dílo a jeho úkolem nebylo ztotožnění dobrých hodnot, které firma LEGO reprezentuje s Českou pirátskou stranou nebo parazitování na nich, neboť to nemá Česká pirátská strana zapotřebí. LEGO figurky tedy nebyly užity za účelem provázání, ale jako prostá umělecká forma, jejíž užití umožňuje díky veřejnému vystavování

18 Nález Ústavního soudu ze dne 8. února 2000, sp. zn. I ÚS 156/99.

19 Například rozhodnutí soudu v Německu <http://juris.bundesgerichtshof.de/cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=en&Datum=Aktuell&nr=32168&linked=pm> a související rozhodnutí Soudního dvora ve věci LEGO v. MegaBlocs.

figurek LEGO autorský zákon (viz příloha 2). Pokud by soud rozhodl jinak, nebylo by možné vysílat po uplynutí majetkových práv na šmouly nové animace, neboť by se původní tvůrčí studio bránilo, že jde o zásah do jeho dobré pověsti. V souladu s posláním České pirátské strany a programovými cíli jsme se pokusili ukázat, že i v takovém hraničním případě musí společnost respektovat omezenost autorského práva a jeho zákonné licence a nemá nárok nahrazovat tyto instituty ochranou dobré pověsti právnické osoby, která pro ten účel nebyla určena.

Postupem soudu, který nařídil odstranit volební spot pro krajské volby v roce 2012 bylo porušeno základní právo Pirátů jako politické strany na svobodné šíření informací a idejí zaručené čl. 17 odst. 1 Listiny, jehož omezení je potřeba v souladu s čl. 4 odst. 1 Listiny vykládat restriktivně, s ohledem na zachování základních práv a svobod a s cílem umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti, a nebyly splněny podmínky pro vydání předběžného opatření.

Odvolací návrh

38. Česká pirátská strana proto navrhuje, aby Vrchní soud vydal následující rozhodnutí:

Usnesení usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2012, č. j. 2Nc 1111/2012-13, o nařízení předběžného opatření se mění tak, že návrh na nařízení předběžného opatření se zamítá.

S pozdravem

PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D.
předseda Pirátů

Příloha 1

Copyright (zákon č. 121/2000 Sb. v účinném znění)

Lego samo vystavuje svoje panáčky podle svého rozhodnutí na veřejnosti, tudíž nemůže namítat, že je někdo další použije ve své tvorbě. Tuto věc upravuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, jehož působnost je založena ustanovením § 107 odst. 2, podle něhož se ustanovení zákona (tj. včetně zákonných licencí) použijí na díla cizích státních příslušníků, neboť jak Dánsko (odkud patrně pochází autor, jehož totožnost se nám nepodařilo zjistit a ani ji LEGO neuvedlo), tak Česká republika jsou členy unie vytvořené Bernskou úmluvou. Podle § 33 odst. 1 autorského zákona do práva autorského nezasahuje ten, kdo malou, grafikou, fotografií nebo jinak zaznamená nebo vyjádří dílo, které je trvale umístěno na náměstí, ulici, v parku, na veřejných cestách nebo na jiném veřejném prostranství; do autorského práva nezasahuje ani ten, kdo takto vyjádřené, zachycené nebo zaznamenané dílo dále užije (svoboda panoramatu http://cs.wikipedia.org/wiki/Svoboda_panoramatu). Podle zjištění Pirátů je postava panáčka LEGO trvale veřejně vystavena na řadě míst, například u Hotelu Legoland, ulice Åstvej, město Billund v Dánsku. Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, se veřejných prostranstvím rozumí například ulice, náměstí a další prostory přístupné každému bez omezení, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. V daném případě šlo o užití panáčka, který vznikl tvůrčím zpracováním původního panáčka LEGO, čímž nejsou podle § 3 odst. 4 dotčena práva původního autora, ačkoliv podobný panáček je již vyráběn i jinými firmami. Podle § 12 odst. 1 však má jiná osoba právo dílo užít ve zpracované podobě v případech stanovených zákonem, tedy i v případě uvedeném v § 33 odst. 1. Užití stylizovaného panáčka lego ve vizualizaci ve volebním spotu Pirátů pro krajské volby bylo tudíž v souladu s autorským zákonem.

Obchodní známky (zákon č. 441/2003 Sb. v účinném znění)

Účelem obchodních známek je odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby v obchodním užití (§ 1), nikoliv omezovat tvorbu a vyjadřování lidí v komunikaci (například by jinak nebylo možné říci ve videu slovo Apple, neboť to je slovní ochrannou známkou).

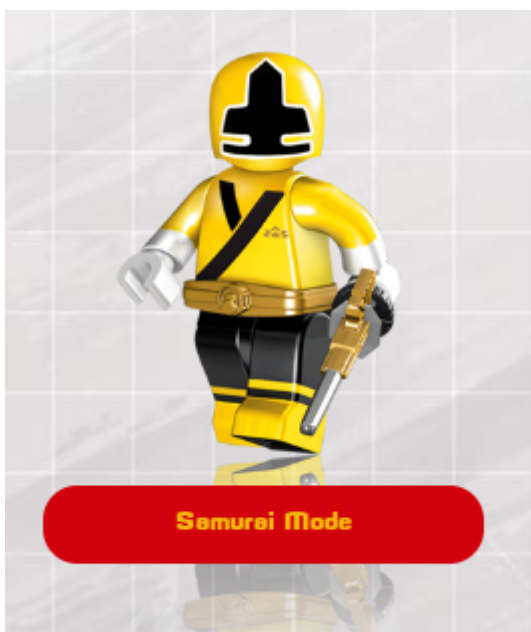
Vlastník ochranné známky může vůči ostatním uplatnit pouze opatření uvedená v § 8 odst. 2, který zakazuje užívat ochrannou známkou bez souhlasu jejího vlastníka, ovšem výlučně v obchodním styku. Není pochyb o tom, že vysílání volebního spotu politické strany není užitím v obchodním styku. Pojem užití v obchodním styku upravuje § 8 odst. 3 zákona, který se týká jednak označování výrobků, což volební spot není, a jednak reklamy. Reklamou se podle zákona č. 40/1995, o regulaci reklamy, rozumí oznámení, předvedení či jiná prezentace mající za cíl podporu

podnikatelské činnosti. [Zákon zvlášť stanovuje i některé širší definice reklamy například pro cigaretové výrobky a léky.] Volební spot zajisté nemá za cíl podporu podnikatelské činnosti a Česká pirátská strana podle § 17 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických stranách, ani vůbec podnikat nesmí.

Příloha 2

²⁰ Megabloks:

²¹ Koncentrační tábor:

²⁰ <http://powerrangers.megabloks.com/en/micro-action-figures/3>

²¹ <http://latimesblogs.latimes.com/culturemonster/2012/01/lego-concentration-camp-warsaw-museum.html>